

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 25.04.2022

§ 152

Lausunnon antaminen valtionvarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2023

1486/03.00.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan valtionvarainministeriölle perusteluosassa esitetyn lausunnon.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kuntalakiin (410/2015) on lailla 1368/2019 (HE 60/2019 vp) lisätty vuoden 2020 alusta lukien kuntien taloustiedon raportointia koskevat säännökset. Kuntien ja kuntayhtymien tulee raportoida taloustietonsa Valtiokonttorin

Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietojärjestelmään automatisoidusti XBRL-muodossa tai määrämuotoisessa CSV-muodossa.

Kuntalain 112 §:n nojalla on annettu valtioneuvoston asetukset kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2020) ja kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (525/2020). Asetuksissa ovat tarkemmat säännökset kunnan tilinpäätökseen kuuluvasta taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja niiden liitteenä olevista tiedoista sekä talousarvion toteutusvertailusta ja toimintakertomuksesta, konsernitilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista sekä osavuosikatsauksista ja toimittamisaikatauluista.

Valtiovarainministeriö antaa vuosittain kuntalain 120 a §:n nojalla asetuksen, jossa ovat tarkemmat säännökset seuraavan tilikauden tietojen toimittamiseen sovellettavista teknisistä kuvauksista ja tietosisällöstä.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kunnan taloustietojen toimittamisesta sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista tilikaudelta 2023 raportoitavista tiedoista. Valtiovarainministeriön asetus 815/2021 tilikaudelta 2022 raportoitavista tiedoista annettiin 31.8.2021. Hyvinvointialueiden perustaminen ja sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävien siirto kunnilta hyvinvointialueille edellyttää kuntien raportoinnin tietosisältöihin muutoksia. Myös muissa raportoitavissa tietosisällöissä on havaittu tarkennustarpeita sekä tietosisältöjen että teknisten kuvausten osalta.

Lahden kaupunki antaa lausuntonsa yhteistyössä Provincia Oy:n muiden kunta-asiakkaiden kanssa. Lausunnon antavat Lahti, Orimattila, Hollola, Kärkölä, Padasjoki, Asikkala ja Päijät-Hämeen Liitto yhteistyössä siten, että lausunto toimitetaan aikataulun mukaisesti eteenpäin koosteena, Provincia Oy:n toimesta.

Valtiovarainministeriön lähettämä lausuntopyyntö on liitteenä.

Lahden kaupungin lausunto:

Kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuus ja siihen liittyvä valtiovarainministeriön asetus (liitteet 1 ja 2)

Lausunnon antavat Lahti, Orimattila, Hollola, Kärkölä, Padasjoki, Asikkala ja Päijät-Hämeen Liitto

Lausunnossa otetaan kantaa vain niihin kohtiin, joista on lausuttavaa.

Lainsäädäntöperusta: Uusien tietotarpeiden osalta tulee selvittää lainsäädännön perusta tietojen toimittamisen osalta. Mikäli tiedon raportointivelvollisuus ei perustu voimassa olevaan lainsäädäntöön, ei velvoitetta voida asetuksella asettaa. Kuntalain 120 a §:n nojaten ei voida myöskään edellyttää kuntaa toimittamaan sellaisia tietoja, joita se ei pysty kohtuudella toimittamaan.

Raportointiympäristön vakiinnuttaminen ja hyvinvointialueiden raportoinnin järjestämisen turvaaminen: Kaikki kuntia ja kuntayhtymiä koskevat muutosesitykset tulee jäädäytettäväksi määrääjäksi, jotta valtiokonttorin ja kuntien ja kuntayhtymien väliset raportointiympäristöt saadaan vakiinnutettua ja hyvinvointialueiden raportoinnin käynnistäminen voidaan turvata. Järjestelmien toimittajat ovat kunnissa, kuntayhtymissä ja

hyvinvointialueilla pääsääntöisesti samat ja heille pitäisi antaa työrauha rakentaa hyvinvointialueiden järjestelmät toimintakuntoon, jotta toiminnan käynnistäminen voidaan turvata aikataulun puitteissa.

Tiedon laatu ja luotettavuus sekä raportointikokonaisuuksien

yhtenäisyys: Jatkuvat muutokset luokituksissa ja rakenteissa heikentävät vertailukelpoisuutta sekä Valtiokonttorin, että kuntien ja kuntayhtymien raportoinnissa. Raportointikokonaisuudet tulisi pyrkiä pitämään mahdollisimman yhteneväisinä ja hallittuina kokonaisuuksina. Ulkoiseen laskentaan ja sisäiseen laskentaan kohdistuvat raportointikokonaisuudet tulee pitää omina kokonaisuuksina. Raportointikokonaisuudet on pidettävä rakenteiltaan sellaisina, jotta raportoitavan tiedon laatu ei heikenny sen vuoksi, että tietoa joudutaan keräämään käsin tai tieto perustuu yksinomaan arvioon.

Kevennetty raportointi: Yksittäisten ja määräaikaisten tietojen raportoinnin osalta tulee noudattaa kevyempää raportointimahdollisuutta. Kuntakohtaiset kokoerot ja erot palvelujen järjestämisessä tulisi ottaa vaatimuksissa huomioon. Lisäksi raportointivelvoitteita tulisi keventää pienempien kuntien osalta.

Manuaalisen automaattisen raportoinnin rahoitus: Lausuntopyynnössä esitetyt muutostarpeet aiheuttavat järjestelmä- ja henkilöstökustannuksia. Vaatimukset kokonaisuudesta irrotettavista erillisseurattavista kohteista lisäävät henkilöstöresurssin tarvetta. Laskenta ja dokumentointi kirjanpidon ulkopuolella ei tue automatisoitua talousraportointia. Valtion tulee korvata kunnille ja kuntayhtymille raportoinnista aiheutuvat menolisäykset täysimääräisesti erillisrahoituksella.

Tekninen ympäristö: Kehityksessä tulisi noudattaa periaatetta, että mikäli raportointitarvetta nostetaan ylemmälle tasolle, tulisi muutos toteuttaa

raportoinnin vastaanottajan päässä tekemällä uudelleen ohjaukset tietojen yhdistämisessä, jotta muutoksilta kunnissa ja kuntayhtymissä vältyttäisiin.

Muutosten valmistelun aikataulut: Asetuksen valmistelussa tulee jatkossa huomioida muutosten toteutuksen vaatima aikataulut. Asetus tulisi antaa jo aikaisemmassa vaiheessa vuotta. Mikäli asetus annetaan kesäkuussa, on aikataulu raportoinnin rakentamiseen seuraavaa vuotta varten liian myöhäinen.

Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitus ja siihen esitetyt muutokset (liite 4)

Kulttuurifestivaalit ja -tapahtumat

Esitetään uutta palveluluokkaa 3905 tai raportointia osana KKYTT raportointia (Raportointi kuvattu liitteessä 6)

Palvelukuvaus: Kulttuurifestivaalilla ja -tapahtumalla tarkoitetaan säännöllistä ja toistuvaa, esimerkiksi vuosittaista, tietynä aikana ja tietyssä paikassa järjestettävää tapahtumaa, jonka ohjelmisto perustuu pääosin taide- ja kulttuurisisältöön. Kuntien tilinpäätöstietoihin sisältyvät kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien käyttökustannukset ja käyttötuotot. Tähän sisältyvät kunnan itse järjestämät kulttuurifestivaalit ja -tapahtumat sekä kunnan myöntämät avustukset kulttuurifestivaaleille ja -tapahtumille

Tarkennus palvelukuvaukseen: Kulttuurifestivaaleihin ja -tapahtumiin ei lueta taide- ja kulttuurilaitosten, kirjastojen, kulttuuritalojen ja kulttuurikeskusten tai muiden vastaavien sekä taideoppilaitosten normaaliin kausiohjelmaan sisältyviä tai yksittäisiä esityksiä, näyttelyitä, konsertteja tai kurssi- ja opetustoimintaa.

Lausunto: Palveluluokan kuvausta tulisi selventää. Epäselväksi jää, kenen järjestämiä ja mitä tapahtumatietoja halutaan raportoida ja mikä on uuden palveluluokan suhde olemassa oleviin palveluluokkiin. Koska kuvaus on epäselvä, syntyy riski, että tietoja raportoidaan ristiin niin kulttuurin nykyisillä palveluluokilla kuin uudella palveluluokalla.

Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien erillisseuranta tulee lisäämään merkittävästi manuaalista työtä. Vaatimukset kokonaisuudesta irrotettavista erillisseurattavista kohteista lisää henkilöstöresurssin tarvetta. Laskenta ja dokumentointi kirjanpidon ulkopuolella ei tue automatisoitua talousraportointia.

Harrastamisen Suomen malli

Esitetään uutta palveluluokkaa 3950.

Palvelukuvaus: Harrastamisen Suomen mallin mukaisella rahoituksella avustettu toiminta kunnassa eri opetus- ja kulttuuritoimen alueilla koottuna yhteen palveluluokkaan.

Tarkennus palvelukuvaukseen: Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa.

Lausunto: Harrastamisen Suomen mallin (määräaikainen) erillisrahoituksen (hankkeen) kustannusten raportointi palveluluokan kautta ei ole perusteltu. Palveluluokat täytyisi pitää mahdollisimman muuttumattomina, jotta nettokustannusten kehitystä voidaan seurata pitkällä aikavälillä.

Harrastamisen Suomen mallin kustannukset sisältyvät menojen ja tulojen osalta jo olemassa oleville palveluluokille.

Ympäristönsuojelu

Esitetään palveluluokan 4402 Ympäristönsuojelun lupa ja valvontatehtävät lakkauttamista ja sisällön jakamista kahdelle uudelle luokalle (Ympäristönsuojelun lupatehtävät ja Ympäristönsuojelun valvontatehtävät).

Lausunto: Palveluluokan sisällön jakaminen tulee olemaan käytännössä tekninen toimenpide, sillä tehtävän resursointi ja organisointi on kunnissa järjestetty yhteen. Kunnissa ei pystytä erottelemaan tehtävien kustannuksia todellisina kuluina, vaan joudutaan tekemään oletettuja ja yleistettyjä prosenttijakoja. Koska raportoinnin tuloksina ei saada tarkkaa ja vertailukelpoista tietoa, ei tietoa voida pitää luotettavana. Lupien tai ilmoitusten käsittely ja toiminnan valvonta eivät käytännössä ole toimintoina erillisiä, vaan luvanvaraisen toiminnan käsittely on kokonaisuus, johon kuuluu neuvontaa, ohjausta, päätöksentekoa, valvontaa ym. vaiheita. Usein yleinen neuvonta, selvittely, erilaisten yhteydenottojen käsittely jne. sisältää myös luvan tarpeen arviointia, joka on toisaalta jatkuvaa valvontaa, eli valvontatehtävää, ja toisaalta jo luvan käsittelyä edeltävää ohjausta, eli lupatehtävää. Näiden kahden luokan välillä kulujen todellinen erottelu ei ole realistista, koska niihin käytetty työaika ei ole käytännössä selkeästi eroteltavissa.

Esitetään uutta palveluluokkaa 4405 Ympäristönsuojelun lupatehtävät

Palvelukuvaus: Ympäristönsuojelun luvat ja ilmoitukset: (ympäristölupa, yleinen ilmoitusmenettely, rekisteröinti (YSL, JL), maa-aineksen

ottamislupiin (ympäristölupa, maa-aineslupa) liittyvät palvelut, ilmoituspäätökset (YSL). Ilmoituspäätöksiä: päätös ilmoituksesta koeluontoisesta tai poikkeuksellisesta toiminnasta, meluilmoitus, PiMa-ilmoitus), muut ympäristöasioiden päätökset (ympäristönsuojelun erityislakien mukaiset päätökset, esim. päätökset ojituksen erimielisyysasioissa, moottorikelkkareiteistä, roskaantuneiden alueiden siivouksesta, leirintäalueilmoituksista, hakemuksista hajajätevesisäädöksistä ja ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseksi, poikkeukset vesi- ja viemäriverkkoon liittymisestä, huvivenesatamien jätehuoltosuunnitelmat, maastoliikenneluvat, vesiliikenneluvat, luonnonmuistomerkit, lannan aumavarastointi-ilmoitusten käsittely

Tarkennus palvelukuvaukseen: Tällä palveluluokalla raportoidaan lausunnot, muistutukset ja valitukset erityistehtäviin, kun ne koskevat ympäristövalvonnan ennakkovalvontamenettelyjä.

Lausunto: Muutos ei ole toteutettavissa. Perustelu kohdassa palveluluokan 4402 kohdalla.

Esitetään uutta palveluluokkaa 4408 Ympäristönsuojelun valvontatehtävät

Palvelukuvaus: Ympäristönsuojelun säännöllinen valvonta ja sen suunnittelu (ympäristölupien, rekisteröitävien toimien ja ilmoitusten valvonta) sekä muu ympäristöasioiden valvonta (muiden ympäristöasioiden ja päätösten valvonta), maa-ainesvalvonta, yleisöilmoitusten käsittely, yksittäiset määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, esitutkintaan osallistuminen.

Tarkennus palvelukuvaukseen: Tällä palveluluokalla raportoidaan päätökset, lausunnot, muistutukset ja valitukset erityistehtäviin, kun ne koskevat ympäristövalvonnan jälkivalvontamenettelyjä.

Lausunto: Muutos ei ole toteutettavissa. Perustelu kohdassa palveluluokan 4402 kohdalla.

Maaomaisuuden hallinta

Esitetään palveluluokan 5361 Maaomaisuuden hallinta lakkauttamista ja sisällön jakamista kahdelle uudelle luokalle (Maaomaisuuden hallinta ja Maankäyttösopimukset).

Lausunto: Maankäyttösopimusten jakaminen omalle palveluluokalle ei ole perusteltua. Kustannusten erottelu joudutaan tekemään arvioon perustuen ja siltikin edellyttää, että kaavoitus pystyy antamaan selkeät rajaukset tehtävien rajapinnoista. Maankäyttösopimuksia ei tehdä vuosittain vaan toistuvat harvoin etenkin pienemmissä kunnissa. Kustannusten ja tuottojen seurannalle pitäisi olla jokin perusta.

Maankäyttösopimuskorvaukset erotellaan jo nyt omalla pääkirjatilillä. Kustannukset syntyvät usein eri aikaan kuin korvaus, joten ne raportoidaan usein myös eri tilikausina, jolloin ei kuitenkaan saada nettokustannuksia esiin raportoinnin avulla.

Kohta: "Lisäksi voidaan ottaa huomioon kunnalle kaava-alueen maaperän kunnostamisesta ja kaava-alueen välttämättömästä meluntorjunnasta aiheutuvat kustannukset sekä kunnalle aiheutuvat kaavoituskustannukset, joita ei ole peritty 59 §:n nojalla". Olisi lisättävä viittaus lakiin, ei pelkästään pykälään 59§.

Esitetään uutta palveluluokkaa 5365 Maaomaisuuden hallinta

Palvelukuvaus: Maaomaisuuden hankinta, lunastaminen ja luovutus silloin, kun se ei ole selkeästi kohdistettavissa johonkin muuhun palveluluokkaan.

Tarkennus palvelukuvaukseen: Maaomaisuuden hallintaan sisältyvät maaperätutkimukset (ei kuitenkaan jätehuoltoon liittyvät mittaukset), pilaantuneen maan puhdistaminen, kiinteistön kuntoarviot ja -tutkimukset, haitta-ainetutkimukset, rakennusten purkaminen, tonttien markkinointi ja luovutus, maankäyttöön liittyvät sopimukset sekä muut tontin myyntikuntoon saattamisesta aiheutuneet kustannukset. Kuntien tehtävät öljyvahinkojen jälkitorjunnassa. Lisäksi maan vuokraaminen (myös esimerkiksi viljelyspalstojen vuokraaminen) ja kiinteistöjen luovutusvoitot- ja tappiot, maa-aineksen myynti. Palveluluokalle kohdistetaan kunnan järjestämät satamapalvelut ja satama-alueisiin liittyvä toiminta siltä osin, kun niitä ei ole yhtiöitetty.

Lausunto: Muutos ei ole toteutettavissa. Perustelu kohdassa palveluluokan 5361 kohdalla.

Esitetään uutta palveluluokkaa 5368 Maankäyttösopimukset

Palvelukuvaus: Maankäyttösopimuksista aiheutuvat kustannukset sekä niistä saatavat tulot.

Tarkennus palvelukuvaukseen: Maaomaisuuden hallintaan sisältyvät maaperätutkimukset (ei kuitenkaan jätehuoltoon liittyvät mittaukset), pilaantuneen maan puhdistaminen, kiinteistön kuntoarviot ja -tutkimukset, haitta-ainetutkimukset, rakennusten purkaminen, tonttien markkinointi ja luovutus, maankäyttöön liittyvät sopimukset sekä muut tontin myyntikuntoon saattamisesta aiheutuneet kustannukset. Kuntien tehtävät

öljyvahinkojen jälkitorjunnassa. Lisäksi maan vuokraaminen (myös esimerkiksi viljelyspalstojen vuokraaminen) ja kiinteistöjen luovutusvoitot- ja tappiot, maa-aineksen myynti. Palveluluokalle kohdistetaan kunnan järjestämät satamapalvelut ja satama-alueisiin liittyvä toiminta siltä osin, kun niitä ei ole yhtiöitetty.

Lausunto: Muutos ei ole toteutettavissa. Perustelu kohdassa palveluluokan 5361 kohdalla.

Työllisyyspalvelut

Esitetään palveluluokan 5552 Työllisyyspalvelut lakkauttamista ja sisällön jakamista kahdelle uudelle luokalle (Työllisyyspalvelut (lakisäätteiset) ja Työllisyyspalvelut (ei-lakisäätteiset)). Palveluluokan jakaminen palvelee myös TE-uudistuksen toteutumista, jolloin työllisyyspalveluiden rahoitus tulee valtiolta ja siihen ei voi sisällyttää yleisen toimialan (=ei lakisäätteisiä) tehtäviä.

Lausunto: Työllisyyspalveluiden kustannusten jako lakisäätteisiin ja ei-lakisäätteisiin palveluihin voidaan käytännössä toteuttaa. Omavalmentajat eli laakisäätteistä palvelua tekevät omaan palveluluokkaan, minne vyörytetään myös osuus hallinnon kustannuksista, (esihenkilö) yhteisistä tiloista jne. Edellyttää kuitenkin kustannusrakenteen seurannan tarkastamista. Palvelukuvauksia olisi hyvä täsmentää, kaikki toiminta ei ole selkeästi rajattavissa lakisäätteisen ja ei lakisäätteisen toiminnan välillä. Työllisyyspalvelujen raportointikokonaisuuden muutokset olisi järkevämpää tarkastella TE2024 uudistuksen yhteydessä.

Pelastustoimi ja sote-palvelut

Esitetään uutta palveluluokkaa 7202 Pelastustoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen

Palvelukuvaus: Tälle luokalle kirjataan mahdolliset pelastustoimen tulot ja menot, joita muodostuu hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen. Näitä voivat olla muun muassa erilaiset vahingonvastuut tai laskut, joita tulee aiemmilta vuosilta ja kuuluvat vielä kunnan vastuulle.

Tarkennus palvelukuvaukseen: Tälle luokalle kirjataan myös mahdollinen yleisen toimialan mahdollistaman yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa. Mikäli kunta tuottaa hyvinvointialueelle erillisellä sopimuksella pelastustoimen palveluita, kirjataan niiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tälle luokalle.

Lausunto: Uuden palveluluokan perustaminen ei ole tarpeen. Perusteltua olisi säilyttää nykyinen palveluluokitus vielä muutosvaiheen ajan.

Esitetään uutta palveluluokkaa 7220 Sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen

Palvelukuvaus: Tälle luokalle kirjataan mahdolliset sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot, joita muodostuu hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen. Näitä voivat olla muun muassa erilaiset vahingonvastuut tai laskut, joita tulee aiemmilta vuosilta ja kuuluvat vielä kunnan vastuulle

Tarkennus palvelukuvaukseen: Tälle luokalle kirjataan myös mahdollinen yleisen toimialan mahdollistaman yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa. Mikäli kunta tuottaa hyvinvointialueelle erillisellä sopimuksella tai muutoin sosiaali- ja terveystoimen palveluita, kirjataan niiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tälle luokalle

Lausunto: Uuden palveluluokan perustaminen ei ole tarpeen. Perusteltua olisi säilyttää nykyinen palveluluokitus vielä muutosvaiheen ajan.

Raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyt muutokset ja uudet tietosisällöt (liitteet 3, 5 ja 6)

Kulttuurifestivaalit ja -tapahtumat (KKYTT): Vaihtoehtoinen malli. Liite 6.

Lausunto: Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien erillisseuranta tulee lisäämään merkittävästi manuaalista työtä. Vaatimukset kokonaisuudesta irrotettavista erillisseurattavista kohteista lisää henkilöstöressurssin tarvetta. Laskenta ja dokumentointi kirjanpidon ulkopuolella ei tue automatisoitua talousraportointia.

Uusi tietosisältö (KKYTT): Liite 3, muutos 12.

Esitetty muutostarve: Lisätään välilehdelle Opetushallituksen tietotarpeet.

Muutoksen perustelu: Lisätään tietorivit valtionosuuslaskennassa tarvittavalle tiedolle.

1. Toimintatuotot ilmoitettava valtionosuutta saavien laitosten osalta (teatteri, orkesteri, museopalvelut).

Lausunto: Tiedonkeruun laajennus toimintatuottojen osalta valtionosuusrahoitusta saavien laitosten osalta ei ole perusteltua.

Esimerkiksi museotoiminnan tuotot raportoidaan jo palveluluokittaisessa raportoinnissa. Kunnissa ei järjestetä mittavassa määrin museotoimintaa, joka ei kuuluisi valtionosuusrahoituksen piiriin. Mikäli tällaista toimintaa on tarpeen erotella, tulisi se tehdä palveluluokituksen kautta.

2. Työterveyshuollon kustannukset

Lausunto: Työterveyshuollon kustannukset olisi syytä jatkossa kerätä pääkirjatilin avulla.

3. Toimintakulut ilmoitettava oppivelvollisuuden laajentumisen ohjaustehtävästä, kun opiskelija/toiminta ei ole minkään koulutusmuodon piirissä.

Lausunto: Oppivelvollisuuden laajentamisen todellisia kustannuksia ei voi erotella ilman erillistä laskentaa ja täten muutos ei tue automaattista talousraportointia.

Uusi tietosisältö (KKTPA): Liite 3, muutos 13.

Esitetty muutostarve: Arvio opetustoimen toteutuneista kustannuksista.

Muutoksen perustelu: Valtiovarainministeriön tietotarve. Valtionosuuden kustannustenjaon tarkistusrytmiä voidaan lyhentää kolmesta vuodesta kahteen vuoteen uuden palveluluokkakohtaisen tilinpäätöstiedon raportointiajankohdan myötä. Vuoden alussa tarvitaan valtion kehysvalmisteluun opetustoimen toteutuneiden kustannusten tilinpäätösarvio, jonka avulla voidaan muodostaa näkemys opetustoimen kustannusten kasvusta.

Lausunto: KKTPA raportointikokonaisuus raportoidaan ulkoisesta laskennasta. Nyt esitetty laajennus edellyttää kustannusten kohdistamista palveluluokille sisäistä laskentaa käyttäen. Raportointikokonaisuudet tulisi rakentaa siten, että samoissa raportointikokonaisuuksissa ei raportoida ulkoisen ja sisäisen laskennan tietoja. Lisäksi raportointikokonaisuudet tulisi pitää kohtuullisina tarvittavaan työmäärään nähden. Opetustoimen kustannukset raportoidaan joka tapauksessa toukokuun loppuun mennessä tarkalla tasolla. Nyt esitettyjä uusia raportointitietoja ei ole kunnissa saatavilla esitettyyn aikatauluun mennessä.

Uusi raportointikokonaisuus KKLMY:

Kilpailulain 30 d §:n mukainen markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta. + laajennus TOLT raportointikokonaisuuteen. Liite 3, muutosesitys 14 ja 15.

Esitetty muutostarve: Automatisoidussa raportoinnissa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetietona esittämät eriytetyt laskelmat markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta (Kilpailulaki 30 d) tulee raportoida Valtiokonttorille samalla yksikötasolla kuin ne tilinpäätöksessä esitetään. Ennen raportointia yksiköt tulee yksilöidä TOLT raportointikokonaisuudessa. Muutoksen perustelu: Valtiokonttorille raportoidaan tilinpäätökseen liitetyt eriytetyt laskelmat liikelaitoksen kaavalla muiden kuntien ja kuntayhtymien kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävien taloustietojen kanssa toukokuun loppuun mennessä.

Lausunto: Kilpailulain 30 d §:n perusteella julkisyhteisön on 1.1.2020 alkaen eriytettävä kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa taloudellinen toiminta kirjanpidossaan. Eriyttämiselvollisuuteen liittyy edelleen avoimia kysymyksiä ja eriyttämiselvollisuuden piiriin kuuluvan toiminnan tunnistamiseen liittyy epävarmuutta. Myös järjestelmiin tehtävien ratkaisujen viimeistely on vielä kesken. Eriyttämiselvollisuuteen liittyy keskeneräisyyttä, joten eriyttämistietoja ei voida vielä sisällyttää raportointikokonaisuuteen. Ennen kyseisten tietojen sisällyttämistä raportointikokonaisuuteen tulee varmistaa, mikä on tiedon käyttötarkoitus ja että raportoitava tieto on oikeaa ja laadukasta.

Aluehallintovirastot ovat selvittäneet vuoden 2021 aikana Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimeksiannosta eriyttämiselvollisuuden piiriin kuuluvan toiminnan laajuutta ja eriyttämiselvollisuuden noudattamista. Tämän

selvitystyön tulokset ja mahdolliset vaikutukset kuntien kirjanpidon eriyttämiseen tulee odottaa ja ottaa huomioon ennen kuin tietojen toimittamista voidaan edellyttää raportointikokonaisuudessa. Ehdotettu aikataulu raportoinnille ei ole mahdollinen. Kilpailutilanteissa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointivelvoitetta ei ole vielä mukana lainsäädännössä, joten raportointivelvoite tulisi aloittaa vasta lakimuutoksen jälkeen.

Teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyt muutokset (liite 3 ja taulukkomallit)

Muutokset palveluluokitukseen (KKTTPP), Liite 3, muutos 16

Lausunto: Investointien sektorijaottelut on tehty jo nykyiseen raportointiin, joten teknisesti olisi hyvä, että muutos ei edellyttäisi kunnissa uusia järjestelmämuutoksia, vaan tiedot voitaisiin raportoida myös nykyisellä jo toteutetulla ratkaisulla ilman, että joudutaan muuttamaan jo rakennettua mallia.

Kaikessa kehityksessä tulisi noudattaa periaatetta, että mikäli raportointitarvetta nostetaan ylemmälle tasolle, tulisi muutos toteuttaa raportoinnin vastaanottajan päässä tekemällä uudelleen ohjaukset tietojen yhdistämisessä, jotta muutokset kunnissa olisivat pienemmät.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Talouspalvelut, Provincia Oy (kirsi.istukaissaari@provincia.fi, markus.huhtala@provincia.fi)

